

ת"פ 45252/06/17 - מדינת ישראל נגד יונאס רדה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 45252-06-17 מדינת ישראל נ' רדה (עציר)

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן
בעניין:

המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשם: יונאס רדה (עציר)

גזר דין

כללי

1. בטרם שמיעת הראיות, הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו הוגש נגד הנאשם כתב אישום מתוקן והנאשם הודה בעובדותיו, שאלה עיקריהן-

הנאשם וא.מ. (להלן: "המתלונן") הינם אזרחי אריתראה. במועד הרלוונטי, שניהם היו אסירים בכלא סהרונים והתגוררו באותו חדר בכלא. ביום 10.06.17 חל על האריתראים יום צום, במסגרתו הצמים אינם אוכלים בשר. המתלונן, שצם, הכין סלט והנאשם, שלא צם, פנה אליו וביקש לאכול בשר. על רקע זה התגלע ביניהם סכסוך. הנאשם ירד לקומה התחתונה באגף, מילא קנקן המכיל כ- 5 ליטר, במים חמים, חזר לתא ושתה עם אחרים מהמים שבקנקן. לאחר מספר דקות, התפתח ויכוח נוסף בין המתלונן לנאשם, והנאשם שפך את המים החמים שהיו בקנקן על ראשו וגופו של המתלונן, וגרם לו לכוויות. המתלונן הובהל לבית החולים, אושפז במחלקת טיפול נמרץ, ולאחר מכן הועבר למחלקה הכירורגית שם שהה עד ליום 12.06.17. לאחר מכן הוא הועבר להמשך טיפול במרפאה בשירות בתי הסוהר.

כתוצאה ממעשה הנאשם נגרמו למתלונן כוויה בדרגה 2 בפניו, המערבת את המצח והלחי השמאלית, כוויה בדרגה 2 בצוואר, כוויה בדרגה 2 בבית החזה ובבטן, כוויה בדרגה 2 בזרוע השמאלית וכן כוויה בדרגה 2, שטחית, בירך שמאל. בסה"כ נכווה המתלונן ב- 8% משטח גופו בכוויות בדרגה 2 שטחיות ולא היקפיות.

2. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, כאמור, הנאשם הורשע בעבירה של חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין תשל"ז-1977.

3. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם בין הצדדים כי התביעה תעתור להטיל על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו, וההגנה תטען לרכיב זה כראות עיניה. כן הוסכם כי יוטלו על הנאשם מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

טענות הצדדים

1. ב"כ המאשימה חזרה על עובדות כתב האישום המתוקן; טענה לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה על ידי הנאשם ולמידת הפגיעה בהם; לחומרת עבירות האלימות; למדיניות הענישה; ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירות; וטענה, כי מתחם העונש ההולם למעשי הנאשם, בנסיבותיהם, נע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

אשר לעונש הראוי לנאשם, טענה, כי בהתחשב בהודאת הנאשם ולקיחת האחריות על מעשיו; נסיבות חייו הקשות ונסיבותיו המיוחדות; גילו; החרטה שהביע; העובדה כי הוא נעדר עבר פלילי; והקושי של נתין זר לשאת מאסר, מחד, ושיקולי הגנה על שלום הציבור, והרתעת היחיד והרבים מאידך, יש להטיל על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

2. המתלונן העיד בבית המשפט. ציין, כי הוא בן 30 וכי הגיע לישראל לפני כ- 6 שנים. הראה לבית המשפט את הצלקות שנותרו על גופו מהכוויות שנגרמו לו. טען כי בעקבות התקיפה נגרמה לו בעיה בעיניים בעטיה הוא נזקק למשקפיים. ואמר כי העונש לו טוענת התביעה אינו מספק.

3. ב"כ הנאשם עתר להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם - 8 חודשים. טען, כי הנאשם צעיר, מבקש מקלט מאריתריאה. נסיבות חייו קשות והוא נעדר עבר פלילי. הוא הודה וחסך זמן שיפוט. ציין כי הנאשם שהה בכלא סהרונים בשל ענין הקשור בחידוש אשרת השהייה שלו. טען, כי במהלך הוויכוח של הנאשם עם המתלונן, הנאשם חש מאוים ולכן שפך עליו מים חמים. הדגיש, כי הבאת המים החמים לתא לא היתה קשורה לוויכוח שהיה בין השניים קודם לכן, ושהדבר נעשה כחלק מתורנות שגרתית בין האסירים. הוסיף כי מרגע הבאת המים החמים ועד לשפיכתם על המתלונן חלפו מספר דקות והמים הספיקו להתקרר מעט, ולכן הכוויות שנגרמו למתלונן שטחיות ברובן. הדגיש כי מעשה הנאשם לא היה מתוכנן. טען כי הנאשם מביע צער וחרטה על מעשהו ודואג לשלומו של המתלונן, וכי לא היה בכוונתו לגרום לו לפגיעה קשה. אשר למתחם העונש, טען כי הוא נע בין מספר חודשי מאסר ל- 15 חודשי מאסר. הפנה לפסיקה וטען כי ענייננו קל מהמקרים שנדונו בפסקי הדין אליהם הפנה. בהתייחס לפסקי הדין שהתביעה הציגה בטיעוניה לעונש טען, כי במקרה אחד דובר בבעל ששפך מים רותחים על אשתו ובמקרה השני דובר באסיר ששפך מים רותחים על שוטר.

באשר לנסיבותיו של הנאשם, הפנה לדברים שהנאשם אמר בראיון ההשלמה שנערך לו ברשות ההגירה. ציין כי נסיבות חייו של הנאשם קשות. הוא נחטף לשירות צבאי באריתריאה מגיל 10 עד גיל 13 ועבר שם חוויות קשות שגרמו לו לתופעות פסיכוסומטיות. וטען כי מצבו הנפשי המעורער של הנאשם השפיע על התנהגותו בעת ביצוע העבירה.

4. הנאשם ביקש את סליחת המתלונן.

דין והכרעה

1. שפיכת קנקן המכיל מספר ליטרים של מים חמים שנ ג דקות ספורות קודם לכן, על ראשו וגופו של אדם, כפי שעשה הנאשם, הינה מעשה אכזרי, חמור ומסוכן.

מים חמים הנשפכים על גוף אדם, עלולים לגרום כוויה בדרגות שונות על פני שטחי גוף שונים, הכרוכה בכאב עז והעלולה להתבטא בפגיעות גופניות משמעותיות ואף חמורות, המחייבות טיפול רפואי מורכב והמותירות צלקות באזורי הפגיעה. כל בר דעת יודע זאת.

2. הערכים החברתיים שנפגעו ממעשי הנאשם הם בין היתר, שמירת הגוף, מניעת סבל מהזולת, כבוד האדם, ושמירת הסדר והמשמעת בבתי הסוהר.

בנסיבות העניין, מידת הפגיעה בערכים אלה הינה משמעותית.

3. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות האלימות הינה של החמרה. העונש הקונקרטי המוטל, מושפע מנסיבותיו של כל מקרה ומקרה.

הדברים הבאים, שנאמרו לפני למעלה מעשור, עומדים גם היום במלוא תוקפם ואף ביתר שאת.

"בית-המשפט חייב להעלות את תרומתו הצנועה במלחמה הקשה שיש לחברה בישראל באלימות הגוברת והולכת ברחובות ובבתים, ותרומה זו תמצא את ביטויה בעונשים החמורים ששומה על בתי-המשפט לגזור על מעשי אלימות שפשו במקומנו כמגיפה. עלינו למוד את הרחמים שבליבנו כמידה הראויה להם, והרי ידענו כי כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי סוף שנעשה אכזרי במקום רחמן. יצא הקול מבית-המשפט ויילך מקצה הארץ ועד קצה. יצא הקול ויידעו הכל כי מי ששורשע בעבירת אלימות יישא בעונש חמור על מעשהו. והעונש יהיה על דרך הכלל כליאה מאחורי סורג ובריח. וככל שייעצם מעשה האלימות כן תארך תקופת המאסר." - ע"פ 8314/03 רג'אח שיהד בן עווד נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 07.06.05):

4. בע"פ 6347/12 מדינת ישראל נ' **שי מרה** (פורסם בנבו, 13.05.2013) המשיב, שריצה עונש מאסר, נטל דלי מחדרו, מילא אותו **במים רותחים**, ושפך אותו על ראשו של אסיר ששהה איתו באגף. תוך כדי כך, המים ניתזו גם על אסיר נוסף. עקב אירוע זה, החלה מהומה באגף במהלכה ניגש המשיב אל אסיר נוסף, הכה בו עם הדלי ושפך עליו את שארית המים הרותחים שנותרו ולאחר מכן הכה אותו באגרופים ובעיטות. הוא הורשע על פי הודאתו בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, חבלה חמורה, ניסיון לחבלה חמורה, ותקיפה סתם, ובית המשפט המחוזי גזר עליו **3 שנות מאסר בפועל**.

בית המשפט העליון החמיר בעונשו והטיל עליו **4 שנות מאסר בפועל**, תוך אמירת הדברים הבאים-

"המשיב תקף ופגע בשלושה אסירים במופגן, ממש אל מול עיניהם של סוהרים. במעשיו אלה לא רק שפגע פיזית בשלושה, אלא פגע גם באינטרס הציבורי של מערכת הכליאה, שתכליתה שיקום האסיר

והחזרתו לחברה, וכמו כן, בביטחון כלל האסירים, אשר אין לשכוח כי על אף כליאתם, זכויותיהם אינן בגדר מס שפתיים.."

בת.פ. (ת"א) 40042/02 **מדינת ישראל נ' האני יוסף אבו עודה** (פורסם בנבו. מיום 11.4.2002) אסיר שחשב שהעצורים האחרים בסביבתו חושדים בו בשיתוף פעולה עם המשטרה, הרתיח מים בקנקן בכוונה לשפכם על פניו של שוטר המשרת בבית המעצר בו שהה, כדי להוכיח ליתר העצורים כי הוא איננו משתף פעולה עם המשטרה וכדי לגרום לכך שהוא יועבר מבית המעצר לבית סוהר. הוא קרא לשוטר וכשזה הגיע לפתח התא, שפך עליו **מים רותחים**. כתוצאה מכך השוטר סבל מכוויות מדרגה 1 ו-2 בפניו, בצווארו, בחזהו ובכף ידו, ונזקק לאשפוז של ימים אחדים בבית החולים. בית המשפט הרשיע אותו בעבירה של חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין וגזר עליו **36 חודשי מאסר בפועל** ומאסר על תנאי.

בת.פ. (ק"ג) 47018-08-11 **מדינת ישראל נ' דוד גבאי** (פורסם בנבו. מיום 17.7.12) הנאשם נכנס לבית גרושתו בשעת לילה מאוחרת, בעת שהיא ישנה, העירה, וביקש לדבר איתה. היא התנגדה והוא איים ש"ימחק לה את הפנים". אחר כך ניגש למטבח, הרתיח מים בקומקום ושפך עליה **מים רותחים**. כתוצאה מכך נגרמו לה כוויות מדרגה שניה באיזור הפנים, צוואר, חזה, גב ויד. לשמע צעקות האשה, נכנס לחדר בנם הקטין והפיל את הנאשם על המיטה. בזמן הזה האשה ברחה לעבר סלון הבית. הנאשם ניסה להשתחרר מאחיזת בנו, היכה בפניו של בנו ואחר כך רץ אחרי האשה עם כוס קפה, בכוונה לנפצה על ראשה. האשה הצליחה להפיל את הכוס מידיו.

הודאת הנאשם באה במסגרת הסדר טיעון, בגדרו התביעה הגבילה את עצמה לעתור להטלת 24 חודשי מאסר בפועל על הנאשם וההגנה טענה ל-18 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם **24 חודשי מאסר בפועל** ומאסר על תנאי.

בע"פ 8513/10 ס ר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 02.05.2011) המערערת הגיעה ללשכת התעסוקה על מנת לחתום לצורך קבלת דמי אבטלה. היא ניגשה לחדרו של פקיד הלשכה ולאחר שסברה כי הוא לא טיפל בה כיאות, החלה לקלל אותו והוצאה מהחדר על ידי המאבטח. המערערת פנתה לחדר השירותים, נטלה משם בקבוק המכיל **חומצה גופרתית** ופנתה לחדרו של הפקיד, כשעל כף ידה כפפת ניילון. היא השליכה את הנוזל החומצתי לעבר פניו של הפקיד, אך המאבטח שהיה במקום השתלט עליה ובכך מנע פגיעה בפקיד. תוך כדי השתלטות על המערערת, פגעה החומצה בידו של המאבטח, נגרמה לו כוויה קשה באמת ידו הימנית ונקבעה לו נכות צמיתה בשיעור של 20%.

המערערת הודתה במעשים שיוחסו לה, ובית המשפט המחוזי דן אותה ל-**24 חודשי מאסר בפועל** וחייב אותה לפצות את המאבטח ב-20,000 ₪.

בית המשפט העליון דחה את ערעורה על חומרת העונש, למרות נסיבותיה האישיות, המורכבות - אביה התאבד ובתה עברה אונס אכזרי בהיותה בגיל 11. היא עצמה סובלת מבעיות נפשיות שונות ומדיכאון ונמצאת בטיפול

5. הסנגור טען כי אין ללמוד מהעונשים שהוטלו בפסקי הדין של האני יוסף וגבאי, שהתביעה הפנתה אליהם - אשר הובאו לעיל - על העונש הראוי לנאשם, מפני שבענין האני יוסף דובר בתקיפת שוטר בבית מעצר ובענין גבאי דובר בתקיפת בעל את אשתו - נסיבות לחומרה שאינן מתקיימות כאן.

נכון הוא שהנסיבות לחומרה המוזכרות אינן מתקיימות כאן, ואולם, בהשוואה בין ענייננו לענין האני יוסף, יש לקחת בחשבון שבשני המקרים מדובר באירוע שהתרחש בבית כלא, על ידי אסיר, וכן שהפגיעות שנגרמו למתלון כאן חמורות יותר מאלו שנגרמו לשוטר. יוזכר שהנאשם שם נדון ל- 36 חודשי מאסר בפועל וכאן התביעה מבקשת להטיל על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל.

בהשוואה בין ענייננו לענין גבאי, יש לקחת בחשבון שהפגיעות שנגרמו לקרבנות בשני המקרים נראות דומות, ואולם, כאן המעשה בוצע בבית כלא, כלפי אסיר אחר, ונסיבה זו "מתקזזת" עם נסיבת המשפחתיות.

6. הסניגור הפנה לת"פ 2046/03 (שלום כפר סבא) **מדינת ישראל נ' שאדי מכלוף בן עפיף** ולת"פ 2465-05-12 **מדינת ישראל נ' נתן טייטלבוים**. במקרה הראשון, במהלך ויכוח בין הנאשם לעובד אחר במפעל, הנאשם התפרץ לעבר אותו עובד, נטל קומקום של מים רותחים שעמד על השולחן ביניהם ושפך אותו על פניו ועל פלג גופו העליון. כתוצאה מכך נגרמו למתלון כוויות בדרגה ראשונה ושנייה על 25% משטח גופו.

בית המשפט גזר על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלון.

במקרה השני, הנאשם שפך מים חמים מתוך קומקום על המתלון, בעת שהשניים עבדו במפעל. כתוצאה מכך, נגרמו למתלון כוויות בקרקפת; בפנים; בצוואר; בכתפיים; בגב; ובכפות הידיים. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 5 ל- 15 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם 5 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי.

בהשוואת פסקי דין אלו לענייננו, יש לציין ביחס למקרה הראשון, כי הנאשם היה בן 19 וכי שירות המבחן המליץ לקבוע לגביו מבחן טהור.

ביחס למקרה השני, נסיבות הנאשם היו מורכבות, היו לו 14 ילדים. אחד מהם חולה שיתוק מוחין, מרותק לכסא גלגלים, סיעודי, נכה 100%, והנאשם הוא המטפל העיקרי בו. בית המשפט התחשב גם בכך שהמתלון הציק לנאשם, העליב אותו והתעלל בו באופן קבוע ושעובר למעשה, המתלון חזר והציק לו.

7. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות -

אמנם, הנאשם הביא את קנקן המים החמים לחדר לאחר הויכוח הראשון שלו עם המתלון, אולם הדבר לא היה כהכנה לשפיכת המים על המתלון. שפיכת המים באה לאחר הויכוח השני ביניהם, כשבין לבין הנאשם ואחרים שהיו במקום שתו מהמים. כך שיש לראות במעשה הנאשם ככזה שבוצע בסערת הסיטואציה, ללא תכנון מוקדם.

הנאשם תקף את המתלון בעצמו, לבדו, מבלי שאחרים היו מעורבים בכך, כך שחלקו

בביצוע העבירה היה בלעדי.

בין הבאת המים הרותחים לחדר לשפיכתם על המתלון, עברו מספר דקות, ומטבע הדברים בפרק זמן זה הם התקררו מעט. עובדה זו מסבירה את הפגיעות השטחיות יחסים שנגרמו למתלון.

מעשי הנאשם גרמולמתלון לכוויות מדרגה 2, שטחיות, בפניו - מצח ולחי שמאל - בצד השמאלי של צווארו, בבית החזה, בבטן, בזרוע שמאל ובירך שמאל.

המתלון נכווה ב- 8% משטח גופו. הוא אושפז, תחילה בטיפול נמרץ ואחר כך במחלקה ובהמשך הוא טופל במסגרת שב"ס. הוא טופל בהטריה ובהרטבות סליין, ועל גופו נותרו סימני כוויה על שטח די נרחב.

מעבר לכך, יש להניח שהמתלון סבל כאבים עזים והוא חווה חוויה קשה, מפחידה ומטלטלת, שמטבע הדברים מותירה את רישומה בנפש האדם. תמונות המתלון בבית החולים - שהוגשו לתיק בית המשפט - מאפשרות לקבל מושג על טיב הפגיעות שנגרמו למתלון.

הנזק שיכל להיגרם למתלון כתוצאה ממעשה הנאשם יכל להיות חמור עוד יותר, שכן במנגנון של שפיכת מים אי אפשר לתחום במדויק את מיקום הפגיעה והמים החמים יכלו לפגוע במקומות נוספים, רגישים, כמו העיניים.

הנאשם ביצע את המעשה כדי לפגוע במתלון, על רקע ויכוח ביניהם. ב"כ הנאשם טען כי מצבו הנפשי הכללי של הנאשם, השפיע עליו בביצוע המעשה.

8. האירוע כולו התרחש בכלא "סהרונים", בעת שהנאשם והמתלון היו כלואים במקום. הפגיעה באסיר אחר בין כתלי הכלא, תוך פריעת הסדר והמשמעת המחוייבים, מוסיפה למעשה הנאשם נופך של חומרה.

9. העונש הקבוע לצדה של עבירת החבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין, בה הורשע הנאשם, הינו 7 שנות מאסר.

10. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין העונש שיוטל; ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה; במידת הפגיעה בהם; במדיניות הענישה הנהוגה; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; אני קובע כי מתחם העונש ההולם למעשה הנאשם הוא בין 15 ל- 30 חודשי מאסר בפועל.

11. בגזירת עונשו של הנאשם, אני מביא בחשבון בין היתר את גילו -29; את נסיבות חייו המורכבות - כעולה מדבריו לפני ממונה ביקורת הגבולות במסגרת ראיון שנערך לו; את הודאתו, על משמעויותיה; את העובדה שההודאה באה במסגרת הסדר טיעון בגדרו התביעה הגבילה את עצמה בעתירתה לעונש; את העדר העבר הפלילי; ואת הקושי המיוחד של נתין זר לשאת מאסר בישראל.

12. על רקע נפוצות מעשי האלימות בכלל ובין כתלי הכלא בפרט, יש להרתיע את הרבים מפני ביצוע עבירות אלימות. ההנחה היא שהטלת עונשים משמעותיים, משפיעה על הציבור ומרתיעה אותו. "אולם אחד מן השיקולים אשר ניתן לשקול בעת גזירת הדין (שאין בכוחו להביא לחריגה ממתחם הענישה) היה רלוונטי לאירוע נושא דיונו - הצורך בהרתעת הציבור. האלימות הגואה במקומותינו אינה גזירת-גורל ולא כורח המציאות. יש צורך לשנות את המאזן. במקום שאזרחים ישרים תמימי-דרך יקאו ויִקְאוּ, יחששו לבטחונם, יהיו אלה העבריינים האלימים - בכוח ובפועל - שאימת הדין תיפול עליהם, והם ירתעו מפני שימוש בנשק קר וחם לשם חיסול חשבונות בעשיית דין עצמית. שינוי המאזן - הסבת יראת האנשים התמימים לאימת אנשי-המדון - צריך להעשות גם באכיפה ובענישה קשה." - ע"פ 8641/12 מחמד סעד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (05.08.13)

13. בהתחשב בכל האמור, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. 20 חודשי מאסר בפועל, מיום מעצרו.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירת אלימות שהיא פשע.

ג. אני מחייב את הנאשם לשלם למתלונן פיצוי בסך של 7,500 ש"ח.

זכותערעורתוך 45 יוםמהיום .

ניתן היום, כ"ד ניסן תשע"ח, 09 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.